

AJUNTAMENT DE BARBERÀ DEL VALLÈS

Avinguda Generalitat, 70
Telèfon 937 297 171 – Fax 937 191 815
08210 BARBERÀ DEL VALLÈS
E-mail: barbera@bdv.cat
web: www.bdv.cat

Assumpte: Consulta pública prèvia sobre la redacció del nou Reglament municipal regulador del procediment de qualificació del risc sanitari dels establiments alimentaris minoristes i de restauració comercial i de la publicació dels resultats al municipi de Barberà del Vallès

Marta Miró Fernández, com a Cap de l'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar animal de l'Ajuntament de Barberà, emet el següent

INFORME:

Conforme l'article 133 de la Llei 39/2015, de 1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, amb l'objectiu de millorar la participació de la ciutadania en el procediment d'elaboració de normes amb rang de llei i reglaments, cal dur a terme una consulta pública, a través del portal web municipal, en el qual es sol·licitarà l'opinió de la ciutadania i de les organitzacions més representatives que potencialment es puguin veure afectades pel futur reglament.

Per aquest motiu, es proposa la tramitació de la consulta pública prèvia i es facilita la informació necessària per a aquesta finalitat en relació a l'elaboració d'un Reglament municipal regulador del procediment de qualificació del risc sanitari dels establiments alimentaris minoristes i de restauració comercial i de la publicació dels resultats al municipi de Barberà del Vallès, amb el contingut que s'hi annexa.

Barberà del Vallès,

Cap de l'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar animal

AJUNTAMENT DE BARBERÀ DEL VALLÈS

Avinguda Generalitat, 70
Telèfon 937 297 171 – Fax 937 191 815
08210 BARBERÀ DEL VALLÈS
E-mail: barbera@bdv.cat
web: www.bdv.cat

ANNEX

Consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Reglament municipal regulador del procediment de qualificació del risc sanitari dels establiments alimentaris minoristes i de restauració comercial i de la publicació dels resultats al municipi de Barberà del Vallès.

A) ANTECEDENTS

D'acord amb allò establert en matèria de seguretat alimentària a la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de Salut Pública, els ajuntaments tenen assignades competències adreçades a la gestió del risc per a la salut derivat dels productes alimentaris en les activitats del comerç minorista, del servei i la venda directa d'aliments preparats als consumidors, com a activitat principal o complementària d'un establiment, amb repartiment a domicili o sense, de la producció d'àmbit local i del transport urbà.

El Pla d'Actuació de Mandat pel període 2019 - 2023, aprovat pel Ple municipal en data 23 de desembre de 2020, va recollir inicialment per aquest període, l'acció de crear d'un sistema que informés a la ciutadania dels resultats de la vigilància i control del establiments alimentaris.

En aquest sentit, l'Ajuntament de Barberà del Vallès va adjudicar, en data 10 de novembre de 2022, un contracte menor per al servei de diagnosi, proposta d'acció i redacció del projecte "Publicació de la qualificació d'higiene alimentària dels establiments minoristes alimentaris i de restauració del municipi de Barberà del Vallès". Entre les diferents conclusions d'aquest informe i en base a l'anàlisi normatiu, es va indicar la necessitat de formalitzar el procés de qualificació d'higiene alimentària dels establiments mitjançant l'aprovació d'un Reglament Municipal que regulés, d'entre altres aspectes organitzatius, el procediment de qualificació d'higiene alimentària dels establiments alimentaris minoristes i de restauració, i si s'escau, el seu règim sancionador.

El Programa Municipal de Salut per l'any 2023, aprovat per la Junta de Govern Local en data 8 de febrer de 2023 estableix, entre d'altres, accions a desenvolupar dins del marc competencial de control dels establiments minoristes d'alimentació: el manteniment del cens d'establiments alimentaris minoristes i de restauració col·lectiva incorporant informació del risc sanitari, el manteniment del sistema de classificació dels establiments minoristes i de restauració basat en el risc sanitari com a base de les activitats de control, el manteniment del mapa de risc, la realització d'inspeccions sanitàries als comerços alimentaris minoristes i de restauració col·lectiva, l'assessorament a les persones titulars dels establiments alimentaris, la implementació d'un sistema de gestió de la qualitat del servei de seguretat alimentària i la publicació dels resultats de la vigilància i control.

La Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern regula i garanteix la transparència de l'activitat pública i, en aquest sentit, el dret d'accés de les persones a la informació i la documentació.

Així doncs, estableix que l'Administració ha de difondre la informació pública d'interès general d'una manera veraç i objectiva garantint que es difon de manera constant i s'actualitza permanentment, que és fàcilment accessible i comprensible per a les persones i que es pugui fer una consulta àgil i ràpida per mitjà d'instruments de cerca dotats de les característiques tècniques que ho garanteixin. En aplicació d'aquests principis l'Administració pública, ha de fer pública, entre d'altres, la informació relativa a els procediments administratius relacionats amb l'exercici de les seves competències i els informes i els estudis. Cal entendre, doncs que formen part d'aquest marc de transparència les actuacions administratives referides al control d'establiments alimentaris, assegurant que la ciutadania, com a consumidora, pugui prendre decisions de forma informada.

El Reglament europeu sobre controls oficials (Reglament (UE) núm. 2017/625 estableix les obligacions de confidencialitat de les autoritats competents; així doncs han de vetllar per tal que

AJUNTAMENT DE BARBERÀ DEL VALLÈS

Avinguda Generalitat, 70
Telèfon 937 297 171 – Fax 937 191 815
08210 BARBERÀ DEL VALLÈS
E-mail: barbera@bdv.cat
web: www.bdv.cat

el personal responsable dels controls oficials no reveli informació obtinguda durant la realització dels mateixos i, altrament, això no ha d'impedir que les autoritats competents publicuin informació objectiva sobre el resultat dels controls oficials en relació als operadors individuals. També contempla que les autoritats competents puguin publicar o fer accessible la informació sobre la qualificació de cada un dels operadors en base al resultat dels controls oficials.

Tanmateix, el nivell elevat de transparència també s'aplica a les autoritats competents, que han de rendir comptes als operadors i al públic en general, respecte de la seva eficiència i eficàcia dels controls oficials, publicant periòdicament informació sobre aquests.

El Reglament municipal de Participació ciutadana, aprovat definitivament pel Ple Municipal el 20 de setembre de 2018, estableix, en el seu preàmbul, que la implicació i el treball proactiu de la ciutadania a la vida col·lectiva son indispensables per a la convivència i la cohesió social, a la vegada que un element clau en la gestió de les polítiques locals. En el seu capítol III, el Reglament municipal regula els processos participatius, establint que cal realitzar processos de participació ciutadana, de manera obligatòria, en la definició dels reglaments municipals, amb l'objecte de garantir el debat i recollir l'opinió de la ciutadania respecte a una actuació pública concreta en les fases de proposta, decisió, implementació o avaluació.

En referència a la potestat d'ordenació i tramitació d'ordenances i reglaments municipals, els articles 84 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i 236 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, atorguen als ajuntaments la potestat d'intervenció de l'activitat de la ciutadania del municipi a través de diferents mitjans, entre els quals es troben les ordenances municipals. Igualment, els articles 3 i 4 del Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, aprovat pel Decret 179/1995, de 13 de juny, on també s'estableix en els arts. 60 i següents el procediment a seguir per a la seva aprovació, començant per l'adopció d'una resolució per la qual s'iniciï l'expedient de formació de l'ordenança corresponent i la designació d'una comissió d'estudi encarregada de redactar el text de l'avantprojecte de la norma (art. 66).

El cens sanitari municipal d'establiments alimentaris

Per tal d'organitzar les activitats de vigilància i control sobre els establiments alimentaris es disposa d'un cens que incorpora informació sanitària.

Aquest cens es manté actualitzat a través de les visites periòdiques de vigilància i control sanitari als establiments per part de l'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar animal i de la informació provinent de les seccions municipals relacionades amb les activitats alimentàries.

Per registrar els establiments alimentaris en el *cens sanitari municipal d'establiments alimentaris* s'utilitza el sistema de codificació establert per l'Agència de Salut Pública de Catalunya, atorgant un número de cens a cada establiment en funció d'uns criteris registrals que tenen en compte:

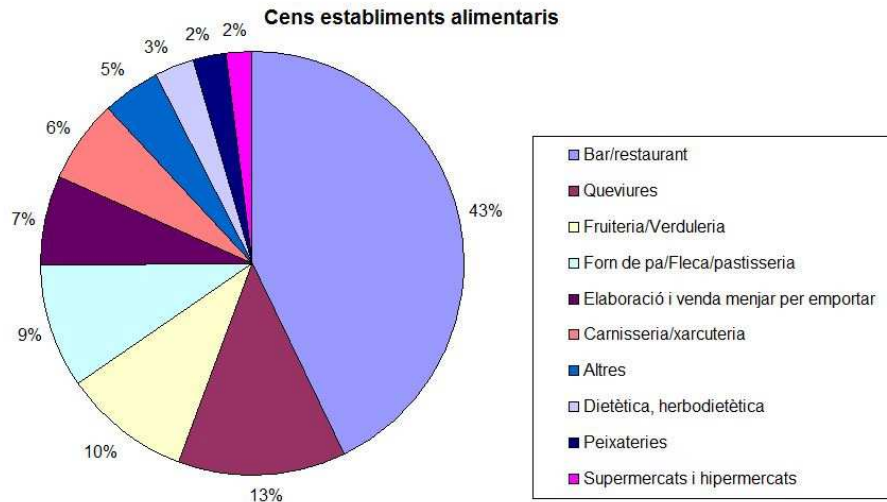
- Sector (tipus d'establiment)
- Tipus d'activitat (venda, elaboració, degustació...)
- Distribució (sense, distribució dins del municipi, distribució fora del municipi inferior al 30%, distribució dins i fora del municipi inferior al 30%) i tipus de transport
- Grau de manipulació

Segons les dades disponibles, en el municipi hi ha 348 establiments alimentaris minoristes i de restauració comercial, dividits en els següents sectors, amb els següents percentatges:

AJUNTAMENT DE BARBERÀ DEL VALLÈS

Avinguda Generalitat, 70
Telèfon 937 297 171 – Fax 937 191 815
08210 BARBERÀ DEL VALLÈS
E-mail: barbera@bdv.cat
web: www.bdv.cat

L'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar animal publica a la web municipal, en relació al cens, el nombre d'establiments registrats en el cens, per sectors, en números absoluts i en percentatge.

Les inspeccions sanitàries i la classificació dels establiments en funció del risc sanitari

El risc sanitari de cada establiment depèn, per una banda, del tipus d'activitat i el volum de producció o venda i, per altra banda, de les instal·lacions, de les bones pràctiques de manipulació d'aliments i dels autocontrols sanitaris que portin a terme.

La classificació dels establiments en funció del risc sanitari és una eina de gestió del control sanitari oficial, amb l'objectiu que sigui planificat mitjançant procediments documentats i basat en el risc sanitari.

Aquesta metodologia, a l'Ajuntament de Barberà del Vallès, l'estem portant a terme des del 2011 i la seva aplicació permet:

- Disposar d'un mapa de risc sanitari que informa del risc derivat de les activitats dels establiments, per una banda, i que defineix les condicions sanitàries dels establiments, individualment, per sectors i en la seva totalitat, per altre banda.
- Fer intervencions de promoció en seguretat alimentària en funció de les deficiències sanitàries detectades més freqüentment. Amb aquesta metodologia podem establir on cal dedicar més esforços per garantir un bon nivell de seguretat alimentària en el nostre municipi.
- Programar les primeres inspeccions sanitàries en els establiments alimentaris en funció del risc sanitari de l'activitat (planificació de les primeres inspeccions de control sanitari segons la Classificació per risc d'activitat - Classificació dels establiments alimentaris en funció del risc sanitari relacionat amb l'activitat pròpia de l'establiment).
- Conèixer la càrrega inspectora teòrica necessària en una situació ideal.
- Disposar d'una eina d'avaluació de les intervencions adreçades als establiments dutes a terme per l'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar animal.

AJUNTAMENT DE BARBERÀ DEL VALLÈS

Avinguda Generalitat, 70
Telèfon 937 297 171 – Fax 937 191 815
08210 BARBERÀ DEL VALLÈS
E-mail: barbera@bdv.cat
web: www.bdv.cat

- Comparar resultats amb altres municipis que utilitzin aquesta metodologia.

La classificació de l'establiment en funció del risc sanitari actualment es fa a l'inici de l'activitat (quan l'establiment obre per primer cop) o en el cas d'un establiment en funcionament, quan hi ha un canvi de titular; i es reclassifica de forma sistemàtica en cada inspecció de comprovació.

La categoria de risc en la que es classifiquen els establiments té en consideració els següents paràmetres:

- El caràcter de l'activitat i uns factors de risc addicionals més o menys estables en el temps
- La valoració de les condicions sanitàries (estructures i equips, pràctiques de manipulació, implantació dels autocontrols)

En funció d'aquests paràmetres l'establiment es classifica en una de les següents categories: risc baix, risc mig o risc alt.

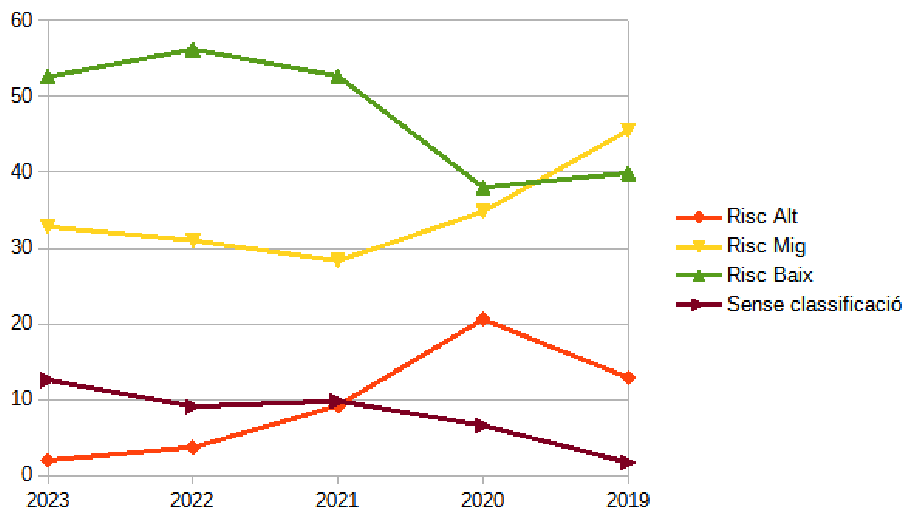
S'ha de tenir en compte que, un cop es fa la primera inspecció sanitària, la dinàmica del control sanitari dels establiments suposa fer un seguiment amb successives visites d'inspecció de comprovació - i establir mesures de control si és el cas - fins que no s'observin deficiències importants. A partir d'aquí, la freqüència de les inspeccions a l'establiment vindrà derivada de la seva classificació en funció del risc sanitari relacionat amb l'activitat pròpia de l'establiment.

Aquesta actuació s'emmarca dins les competències que l'administració local té en matèria de salut, concretament en la vigilància i control de riscos per a la salut relacionats amb els aliments.

Dels 348 establiments en actiu l'any 2023, un 2% han estat classificats com a risc alt, un 32,8% com a risc mig i un 52,6% de risc baix. El percentatge restant (un 12,6%) es correspon a establiments de nova obertura o canvi de titularitat que encara no han estat classificats.

L'evolució dels darrers anys mostra com, tot i que s'ha mantingut força el nombre d'establiments al cens, el mapa de risc fa disminuït, és a dir, ha augmentat el nombre d'establiments classificats com a risc baix i s'ha reduït el nombre d'establiments de risc alt.

Aquests canvis coincideixen amb un increment de la pressió inspectora exercida per l'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar animal, especialment en els establiments de risc alt - que són els prioritzats en el programa d'inspeccions - que provoca que els establiments millorin les pràctiques de manipulació i l'aplicació d'autocontrols, principalment, i que, per tant, redueixin el risc sanitari.

AJUNTAMENT DE BARBERÀ DEL VALLÈS

Avinguda Generalitat, 70
Telèfon 937 297 171 – Fax 937 191 815
08210 BARBERÀ DEL VALLÈS
E-mail: barbera@bdv.cat
web: www.bdv.cat

L'Oficina de Salut, Alimentació i Benestar animal publica a la web municipal informació general sobre la classificació dels establiments i la freqüència d'inspeccions, però no dades concretes de les inspeccions ni dels resultats d'aquestes.

B) ELS PROBLEMES QUE ES PRETENEN SOLUCIONAR AMB LA INICIATIVA

L'elaboració del Reglament municipal regulador del procediment de qualificació del risc sanitari dels establiments alimentaris minoristes i de restauració comercial i de la publicació dels resultats al municipi de Barberà del Vallès, respon a la necessitat de complir el requeriment legal de transparència i d'accés a la informació pública i bon govern, contemplada en diversos textos normatius.

Formen part d'aquest marc de transparència les actuacions administratives referides al control d'establiments alimentaris, que el Reglament recollirà, assegurant que tant la ciutadania - com a consumidora -, com els operadors econòmics, puguin prendre decisions de forma informada i en el cas dels operadors econòmics puguin preveure les conseqüències dels seus actes relacionats amb l'activitat alimentària que exerceixen.

El Reglament suposa establir un marc normatiu que detallarà el sistema de qualificació del risc sanitari dels establiments alimentaris i de restauració, així com la pràctica de les diverses activitats de control sanitari, inclosa la regulació de l'activitat sancionadora i la publicació dels resultats.

Així doncs, principalment amb aquesta iniciativa es pretén solucionar, per una banda, el fet de no complir amb les obligacions de transparència que com administració tenim i per altra la inseguretat jurídica que podrien patir els operadors econòmics de no tenir accessible informació que els afecta.

C) LA NECESSITAT I OPORTUNITAT DE LA SEVA APROVACIÓ

El requeriment de transparència s'aplica a les autoritats sanitàries competents, que han de rendir comptes als operadors econòmics i al públic en general, respecte de la seva eficiència i eficàcia dels controls oficials, publicant periòdicament informació sobre aquests. També contempla que les autoritats competents puguin publicar o fer accessible la informació sobre la qualificació de cada un dels operadors en base al resultat dels controls oficials.

Com a conseqüència d'aquesta obligació, sorgeix la necessitat d'establir un marc intern normatiu, suportat per un reglament, que detalli el sistema de qualificació del risc sanitari dels establiments alimentaris i de restauració comercial i la publicació dels resultats del control sanitari.

És per tot plegat que es considera favorable als interessos municipals, als de la ciutadania i als dels operadors econòmics la creació d'aquest nou Reglament.

D) ELS OBJECTIUS DE LA NORMA

Els objectius principals, sense perjudici de l'existència d'altres, són:

- Establir un marc normatiu que descriu les condicions i les activitats a realitzar dins el procés de qualificació d'higiene alimentària dels establiments (com es duu a terme la valoració del risc dels establiments i com s'organitzen les inspeccions), de la publicitat activa (publicació de les dades resultants de les activitats de qualificació d'higiene alimentària dels establiments) i de la comunicació de dades a petició de la ciutadania.
- Facilitar als establiments minoristes d'alimentació i restauració del municipi el coneixement de les actuacions administratives referides al control sanitari sobre l'exercici de les seves

AJUNTAMENT DE BARBERÀ DEL VALLÈS

Avinguda Generalitat, 70
Telèfon 937 297 171 – Fax 937 191 815
08210 BARBERÀ DEL VALLÈS
E-mail: barbera@bdv.cat
web: www.bdv.cat

activitats fent que puguin preveure les conseqüències dels seus actes relacionats amb l'activitat alimentària que exerceixen i fomentant el compliment de la normativa en matèria de seguretat alimentària.

- Dotar d'eines a la ciutadania per fer-la coneixedora del sistema de control que s'aplica als establiments minoristes d'alimentació i restauració del municipi i pugui prendre decisions de forma informada.

E) LES POSSIBLES SOLUCIONS ALTERNATIVES REGULATÒRIES O NO REGULATÒRIES

No es contempla l'opció d'establir una solució no regulatòria, en format d'instrucció d'ús intern, doncs el procediment de control sanitari i el que se'n deriva, té afectació directa als drets i obligacions de terceres persones, i per aquest motiu es fa necessari l'aprovació d'un reglament general, que inclogui el procediment específic de les inspeccions, el règim d'aquestes, la publicació dels resultats del control oficial, la referència a les ordenances municipals, etc.

Si s'analitza la opció de continuïtat amb la situació actual, això suposaria no complir amb la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Analitzant les opcions anteriors, es reafirma la necessitat d'establir un marc intern normatiu, suportat per un reglament.

A Barberà a data de la signatura digital,

Vist i plau,

Cap de l'Oficina de Salut
Alimentació i Benestar animal

Regidora Salut Pública